

EUROPAPARLAMENTET

2014 - 2019

Plenarhandling

4.3.2015

B8-0216/2015

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik

i enlighet med artikel 123.2 i arbetsordningen

om samförståndsavtalet mellan EU och Arabförbundet om samarbete för att bekämpa terrorism
(2015/2573(RSP))

Alyn Smith, Barbara Lochbihler, Judith Sargentini, Eva Joly
för Verts/ALE-gruppen

B8-0216/2015

Europaparlaments resolution om samförståndsavtalet mellan EU och Arabförbundet om samarbete för att bekämpa terrorism (2015/2573(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Arabförbundets stater,
- med beaktande av sina resolutioner om Europas inblandning i CIA:s transport och illegala internering av fångar.
- med beaktande av rådets (utrikes frågor) slutsatser om terrorismbekämpning, särskilt de av den 9 februari 2015,
- med beaktande av mötena för Europeiska unionens och Arabförbundets utrikesministrar, särskilt det som hölls i Aten i juni 2014,
- med beaktande av uttalandena från vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik om kampen mot extremism och terrorism,
- med beaktande av det samförståndsavtal mellan Europeiska utrikestjänsten och Arabförbundets generalsekretariat som undertecknades den 19 januari 2015 i Bryssel och uttalandena från den höga representanten till följd av hennes möte med Arabförbundets generalsekreterare, Nabil El Araby,
- med beaktande av EU:s riktlinjer om internationell humanitär rätt, om människorättsförsvare, om kampen mot tortyr och misshandel samt om främjande och skydd av religions- och trosfriheten,
- med beaktande av EU:s strategi mot terrorism/utländska stridande (antagen den 20 oktober 2014) när det gäller Syrien och Irak, som särskilt inriktas på terrorister som är utländska stridande, och av EU:s meddelande om Maghreb,
- med beaktande av det gemensamma meddelandet om EU:s regionala strategi för Syrien och Irak och hotet från Isil,
- med beaktande av uttalandena från Europeiska rådets medlemmar, särskilt uttalandet efter det informella mötet mellan EU:s stats- och regeringschefer den 12 februari 2015,
- med beaktande av relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd, särskilt resolutionerna 2170 och 2178 (2014),
- med beaktande av Arabiska stadgan om mänskliga rättigheter, som antogs 2004 och ratificerades 2008,

- med beaktande av FN:s globala strategi för terrorismbekämpning,
- med beaktande av FN:s säkerhetsråds resolution 2178 (2014) som fördömde våldsbejakande extremism,
- med beaktande av artikel 123.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Terrorism och våldsbejakande extremism utgör stora hot mot säkerheten och friheten på global nivå.
 - B. Brist på demokratisk och inkluderande styrning, utbredda kränkningar av de mänskliga rättigheterna, genomträngande korrupktion och socioekonomisk marginalisering är faktorer som gynnar terrorismen.
 - C. Terrorism syftar inte enbart till att rubba människors känsla av trygghet, utan riktar även in sig på yttrandefriheten och samhällenas mångfald.
 - D. Respekten för de grundläggande rättigheterna utgör ett väsentligt inslag i en framgångsrik politik för terrorismbekämpning.
 - E. I sin resolution av den 11 februari 2015 om åtgärder mot terrorism betonar Europaparlamentet uttryckligen att EU och dess medlemsstater och partnerländer måste bygga sin strategi för bekämpning av internationell terrorism på rättsstatsprincipen och respekt för de grundläggande rättigheterna.
 - F. Säkerhetsläget i Europa har under de senaste åren genomgått dramatiska förändringar på grund av nya konflikter och omvälvningar i EU:s omedelbara grannskap och en ökning av radikaliserings som leder till våld och terrorism både inom EU och i EU:s grannländer och på global nivå. Flera av länderna i Arabförbundet har under en längre tid varit drabbade av terrorism.
 - G. Den senaste tidens terroristattacker i Europa och Isils framväxt i EU:s södra grannskap bör betraktas som en ny terrorvåg efter terrorattackerna i Förenta staterna den 11 september och i Madrid och London.
 - H. De åtgärder som vidtagits mot terrorism efter den 11 september har medfört flera allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna och internationell humanitär rätt. Dessa kränkningar har även begåtts och underlättats av europeiska regeringar och underrättelsetjänster, vilket har avslöjats av Europaparlamentets tillfälliga utskott för CIA:s påstådda användning av europeiska länder för transport och illegal internering av fångar och av liknande utredningsinitiativ från Europarådet.
 - I. EU:s yttre förbindelser måste också bidra till att motverka det globala terroristhotet. Förebyggande strategier för terrorismbekämpning bör bygga på ett mångfasetterat tillvägagångssätt som syftar till att direkt bekämpa förberedande av attacker på EU:s territorium, men som även tar fasta på behovet att angripa de underliggande orsakerna till terrorism.

- J. I februari 2015 beslutade rådet (utrikes frågor) att utan dröjsmål intensifiera sina yttre åtgärder i fråga om motverkande av terrorism i framför allt Medelhavsområdet, Mellanöstern och Nordafrika. Rådet (utrikes frågor) har även beslutat om flera initiativ, bland annat att påbörja eller intensifiera dialoger om säkerhet och terrorismbekämpning och åtgärdsplaner för terrorismbekämpning i ett antal länder i regionen.
- K. Det samförståndsavtal mellan Europeiska utrikestjänsten och Arabförbundets generalsekretariat som undertecknades den 19 januari 2015 syftade bland annat till att stärka samarbetet mellan parterna i fråga om politiska och säkerhetsmässiga frågor på områdena tidig varning och krishantering, terrorismbekämpning, gränsöverskridande organiserad brottslighet och motverkandet av spridning av massförstörelsevapen. Detta samförståndsavtal är inte tillgängligt för allmänheten.
- L. Kommissionen och medlemsstaterna tillhandahåller för närvarande stöd till ett antal länder i Arabförbundet inom området för terrorismbekämpning och reformer av det straffrättsliga systemet. Medlemsstaterna är inblandade i eller lämnar anbud för tillhandahållandet av tjänster till fängvården eller andra säkerhetstjänster i länder som systematiskt ser förbi misshandel eller kränker flera av de mänskliga rättigheterna. Ett exempel är det anbud som nyligen lämnades av det brittiska justitieministeriet till den saudiarabiska fängvården. Allmänheten har fortfarande bristande insyn i detta samarbete.
- M. EU står inför hotet från ”EU:s utländska stridande”, det vill säga personer som reser till länder som de varken är bosatta eller medborgare i, för att utföra, planera eller förbereda terroråd eller erbjuda eller genomgå terroristutbildning, även i samband med väpnade konflikter. Det rapporteras att upp till 3 000 unionsmedborgare har lämnat sina hem för att bli utländska stridande sedan kriget och våldet i Syrien, Irak och Libyen bröt ut. Detta innebär ytterligare en utmaning för EU-medborgarnas säkerhet. Terrorhandlingarna nyligen i Paris och Köpenhamn utfördes av EU-medborgare.
- N. Av Arabförbundets medlemsstater är det endast Tunisien som klassas som ett ”fritt land” i rapporten Freedom in the World 2015 som publicerats av den icke statliga organisationen Freedom House. Allvarliga och systematiska kränkningar av de mänskliga rättigheterna fortsätter att ske på Arabförbundets territorium, inbegripet kraftiga begränsningar av yttrandefriheten, statlig massövervakning och trakasserier av människorättsaktivister och oppositionsaktivister, otillbörliga metoder vid rättstillämpning samt avsaknad av ett oberoende rättsväsen och korrekta rättegångsförfaranden.
- O. Terrorismbekämpning som ursäkt för att undertrycka avvikande åsikter och människorättsförsvarens och politiska aktivisters lagliga verksamhet är en utbredd företeelse i Arabförbundets stater, bland annat i Egypten och Bahrain. Det kommer ständigt rapporter från lokala och internationella människorättsgrupper om allvarliga brott som begås av säkerhetsorgan i Arabförbundets stater under pågående insatser mot terrorism. Otillbörliga insatser för att bekämpa terrorism i dessa länder bidrar ofta till att underblåsa förutsättningarna för terrorism.
- P. Parlamentets och allmänhetens kontroll över säkerhetstjänster och andra brottsbekämpande organ i Arabförbundets stater är i bästa fall väldigt begränsad.

- Q. Man har fortfarande inte nått global konsensus om tillämpningsområdet för lagstiftning om terrorismbekämpning.
1. Europaparlamentet är övertygat om att de nyligen inträffade terroristattacker i Paris och Köpenhamn ytterligare ökar behovet av att förbättra säkerheten för EU:s medborgare och förstärka insatserna mot terrorism, bland annat genom bilaterala och multilaterala initiativ på global nivå med i synnerhet arabvärlden.
 2. Europaparlamentet välkomnar i detta hänseende de ansträngningar som gjorts för att intensifiera dialogen mellan EU och Arabförbundet om politiska frågor och säkerhetsfrågor. Parlamentet noterar det samförståndsavtal mellan Europeiska utrikestjänsten och Arabförbundets generalsekretariat som undertecknades den 19 januari 2015 och som syftar till att intensifiera dialogen och samarbetet för att främja den strategiska dialogen mellan EU och Arabförbundet, bland annat i frågor som rör terrorismbekämpning och gränsöverskridande organiserad brottslighet.
 3. Europaparlamentet framhåller att detta fördjupade samarbete mellan EU och Arabförbundet måste bygga på rättsstatsprincipen och respekt för de grundläggande rättigheterna.
 4. Europaparlamentet uppmanar rådet att tillsammans med Arabförbundets samtliga medlemsstater utarbeta en harmoniserad och enhetlig definition av terrorism.
 5. Europaparlamentet framhåller hur viktigt det är att undvika de allvarliga fel som begicks i strategierna för terrorismbekämpning efter den 11 september, i synnerhet när det gäller tortysamarbete och tortyrmedverkan, illegal internering, kidnappningar och utomrättsliga avrättningar. Dessa misstag har allvarligt undergrävt grundläggande europeiska värden och normer, bland annat de mänskliga rättigheterna, rättsstatsprincipen, den personliga integriteten och principerna för humanitär rätt.
 6. Europaparlamentet betonar att EU:s internationella insatser för att bekämpa terrorismen både bör ringa in och fokusera på de djupgående socioekonomiska och kulturella rötterna till denna företeelse och vara kopplade till främjandet av inkluderande, ansvarsfulla och demokratiska regimer och till lösningar på utdragna konflikter i dess grannskap, i synnerhet ockupationen av Palestina och kriget i Syrien. Vidare bör alla berörda folkgruppers intressen beaktas.
 7. Europaparlamentet varnar för frestelsen att återgå till det tidigare, kortsiktiga och ineffektiva bruket att ingå samförstånd med auktoritära regimer i regionen med hänvisning till säkerhet och stabilitet. EU bör göra en drastisk översyn av strategin gentemot södra Medelhavsområdet som en del av den pågående översynen av den europeiska grannskapspolitiken, och fokusera på att stödja de länder och aktörer som verkligen delar värderingar och vill ha reformer, i synnerhet Tunisien.
 8. Europaparlamentet är djupt bekymrat över att det i samförståndsavtalet mellan Europeiska utrikestjänsten och Arabförbundet inte finns några som helst hänvisningar till grundläggande europeiska och universella normer och värden, till exempel mänskliga rättigheter, när det gäller det planerade utökade utbytet av erfarenheter, information och bästa praxis. Parlamentet påminner om att de flesta länder som ingår i

Arabförbundet till sin natur är strikt auktoritära och upprepar sitt kraftfulla fördömande av de fortsatta och omfattande kränkningarna av de mänskliga rättigheterna och andra brott som begås av flera av dessa länder, ofta under den vilseledande förevändningen att det rör sig om terrorismbekämpning.

9. Europaparlamentet är också bekymrat över att det planerade utbytet av know-how och information inom säkerhetsområdet mellan EU och Arabförbundet riskerar att ytterligare förvärra situationen för organisationer i det civila samhället och för journalister, oppositionsaktivister och andra aktörer i dessa länder.
10. Europaparlamentet påminner medlemsstaterna och EU-byråerna, inklusive Europol och Eurojust, om deras skyldigheter enligt stadgan om de grundläggande rättigheterna, internationell människorättslagstiftning och EU:s utrikespolitiska mål, som förbjuder dem att delge underrättelseuppgifter som kan leda till kränkningar av de mänskliga rättigheterna i ett tredjeland eller att använda information som erhållits till följd av tortyr utanför EU. Parlamentet insisterar på att EU:s medlemsstater eller EU-byråer när de delger information till ett tredjeland om en misstänkt även följer upp den berörda individens öde för att undvika risken för fängslanden utan möjlighet till kontakt med omvärlden eller tortyr.
11. Europaparlamentet betonar parlamentets krav i sin ståndpunkt vid första behandlingen av förordningen om Europol om att uppgifter som ett tredjeland, en internationell organisation eller en privat part kommit över på ett sätt som strider mot de grundläggande rättigheterna, i den form de inskrivits i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, inte får behandlas.
12. Europaparlamentet håller fast vid att allt samarbete inom terrorismbekämpning mellan å ena sidan EU och medlemsstaterna och å andra sidan Arabförbundet måste ske med respekt för de mänskliga rättigheterna och, i förekommande fall, internationell humanitär rätt, framför allt vad gäller kraven på korrekta rättegångsförfaranden, för att inte EU ska bli delaktigt i eventuella kränkningar av de mänskliga rättigheterna.
13. Europaparlamentet påminner om vad Europeiska utrikestjänsten och kommissionen utfäst sig i sitt gemensamma meddelande av den 6 februari 2015 om EU:s strategi avseende Isil, nämligen att i samband med tillhandahållande av stöd från EU till kapacitetsuppbyggnad på terrorismbekämpningens område beakta partnerländernas kapacitet att uppfylla riktmärken i fråga om mänskliga rättigheter och medborgerliga och politiska friheter. Parlamentet uppmanar kommissionens vice ordförande/unionens höga representant Mogherini att klargöra vilka dessa riktmärken är och vilka konsekvenser det får för samarbetet ifall de inte uppfylls.
14. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att se till att programmen för bistånd till Arabförbundets stater i samband med reformen av deras rättskipning i brottmål bidrar till att utredningarna och lagföringen sker i överensstämmelse med de mänskliga rättigheterna. Parlamentet beklagar djupt att det saknats insyn i vissa av EU:s och medlemsstaternas program på detta område och uppmanar EU och medlemsstaterna att offentliggöra information om vad som gjorts för att EU:s stöd till sådana projekt inte ska bidra till övergrepp mot de mänskliga rättigheterna i mälländerna, samt att offentliggöra texten av bilaterala avtal såsom samförståndsavtalet mellan Europeiska

utrikestjänsten och Arabförbundet och avtalet mellan Storbritanniens justitieminister och hans motparter i Saudiarabien.

15. Europaparlamentet erinrar om att EU sedan länge motsatt sig dödsstraffet och uppmanar EU och dess medlemsstater att inte ge något som helst bistånd till rättsväsendet utomlands, om biståndet kan bidra till att påskynda avkunnandet av dödsdomar för terrordåd, Parlamentet uppmanar till att alla kommissionens pågående program för att öka den straffrättsliga kapaciteten att utreda och lagföra fall av terrorism ska inställas, framför allt i Maghrebländerna, till dess att mottagarländerna infört ett moratorium för dödsstraffet.
16. Europaparlamentet framhåller att handlingsplanerna och de politiska dialogerna mellan EU och dess partnerländer måste lägga fokus på att förebygga och motverka radikaliserings, bland annat genom att man utökar det internationella samarbetet, utnyttjar befintliga program och befintlig kapacitet och samarbetar med civilsamhällesaktörer i länder av intresse när det gäller att motverka terroristpropaganda och radikal propaganda på internet och via andra kommunikationsmedel.
17. Europaparlamentet håller fast vid att man måste utöka inslaget från det civila samhällets sida i dialogen mellan EU och arabländerna, eftersom detta är en oumbärlig motvikt till de ökade kontakterna mellan EU och Arabförbundet. Parlamentet uttrycker sin djupa oro över att oberoende organisationer från det civila samhället i allt högre grad utsätts för skrämeltaktik och trakasserier från säkerhetstjänstens sida i ett antal av Arabförbundets medlemsstater, framför allt Egypten. Parlamentet erinrar om att ett oberoende och starkt civilt samhälle är av yttersta vikt för att man ska kunna stärka statens institutioner.
18. Europaparlamentet erinrar om att merparten av unionens externa terrorismbekämpande åtgärder och program utvecklas och genomförs med stöd av artikel 5 i instrumentet som bidrar till stabilitet och fred, vilket trädde i kraft den 1 januari 2014. Parlamentet påminner om att artikel 10 i detta instrument ålägger kommissionen att utveckla operativ vägledning för att säkerställa att de mänskliga rättigheterna beaktas i samband med projekt inom terrorismbekämpning. Parlamentet beklagar djupt att kommissionen och Europeiska utrikestjänsten inte genomfört artikel 10, fastän det gått nästan ett år sedan förordningen om instrumentet trädde i kraft (den 15 mars 2014). Parlamentet uttrycker allvarlig oro över att det saknats skyddsåtgärder för de grundläggande mänskliga rättigheterna i det tidigare instrumentet för stabilitet och inom aktuella projekt inom ramen för detta instrument tillsammans med sådana institutioner som *African Centre for the Study and Research on Terrorism (ACSRT/CAERT)* i Alger och *Hedayah Centre of Excellence* i Abu Dhabi.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionens vice ordförande/unionens höga representant att lägga fram en rapport om kommissionens enheters förhands- och efterhandsutvärderingar av de konsekvenser för de mänskliga rättigheterna som kommissionens terrorismbekämpningsprogram tillsammans med Arabförbundets stater har, samt om vilka inbyggda skyddsåtgärder det finns i dessa program för att de ska följa normerna för de mänskliga rättigheterna.

20. Europarlamentet beslutar att göra en bedömning av hur skyddet av de mänskliga rättigheterna och riktlinjerna tillämpas av EU och medlemsstaterna i projekt mot terrorism, särskilt i länderna i den arabiska regionen. Parlamentet beslutar också att anordna en utfrågning om parlamentarisk granskning av insatser och lagstiftning mot terrorism med parlament och aktörer från det civila samhället från EU–Medelhavsområdet.
21. Europaparlamentet påminner Europeiska utrikestjänsten, EU:s samordnare för kampen mot terrorism och medlemsstaterna om deras åtagande enligt EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati, som antogs i juni 2012, att se till att de mänskliga rättigheterna tas upp i all dialog med tredjeländer om terrorismbekämpning.
22. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar och parlament samt Arabförbundets medlemsstaters regeringar och parlament.